

De eerste dag van de groote vakantie.

't Is tegen de vakantie.

Spoorboekjes, reisgidsen, worden geraadpleegd om . . . om toch maar zoo spoedig mogelijk de woonplaats vaarwel te kunnen zeggen en zoo spoedig mogelijk thuis te zijn. Even voor de vakantie wordt gevraagd: „Mag ik niet wat vroeger weg, dan kan ik dien trein nog halen en dan ben ik over een paar uur thuis.”

Waarvoor die haast!?

„Och we verlangen naar huis, is dat niet natuurlijk?” Zeker is dat natuurlijk, doch weet ge wel, dat ge 6 weken voor de boeg hebt, dat ge zes heele weken thuis kunt zitten? Nu wilde ik de vlugge reizigers attent maken op hetgeen ze verzuimen met dat snelle reizen.

Moet iemand van b.v. Haarlem uit naar 't Zuiden, hij gaat eene duinreeks langs, die wel de moeite van 't kennismaken waard is, hij komt voorbij Den Haag en omstreken, waarom daarvan niet een paar uur geprofitteerd? Moet men in oostelijke richting, wat ligt een uitstapje in 't Gooi niet voor de hand, reist men Noordwaarts, waarom niet een uurtje door de omstreken van Alkmaar gewandeld? Kom liever voor de vakantie met nog enkele vrienden, die allen dezelfde richting uitmoeten, bijelkaar en neem een' geheelen dag om te reizen. Ge zult genieten, maar van de rustigheid, schoonheid en frischheid der natuur. Weet ge hoe wij 't aangelegd hebben?

Vrijdags kregen we vakantie.

„Denk om je tijd, hoor,” riepen we elkaar toe. Morgen om 6 uur bij me. Den volgenden dag dan om 6 uur van huis, om half zeven bracht ons de tram naar Alkmaar; „naar de Berger en Schoorlsche bosschen” was ons wachtwoord. Het had in de vroegte om een uur of vijf flink geregend en dit had niet weinig invloed op het landschap gehad. De zon zond haar stralen mild naar 't aardrijk en alom zagen we schitterende droppels, tusschen het gras, aan de bloemen. Het geheel zag er frisch uit. Op 't balkon staande, bemerkten we al spoedig oude kennissen, ook verscheidene planten, die we, ofschoon ze reeds geruimen tijd bloeiden, voor 't eerst zagen. Dit komt, door den drukken repetitietijd, welke der vakantie voorafgaat. Op het veld, in de slooten, aan den weg, zagen we bloemen en vogels, zooveel als er in 't laatst van Juli en in Augustus op te merken zijn. Tusschen Santpoort en Velzen bemerkte ik mijn welbekend ooievaarsnest van verleden jaar. O, ik herinnerde mij, hoe ik toen een goed half uur naar de voeding der jonge langbeenen heb staan turen. Ook nu bevonden zich weer twee jongen op het nest. Jammer, dat we verder moesten. Nu riep de een, dan weer de andere: „Kijk daar staat Zwanenbloem,” „wat een prachtige klaprozen.” „Daar staat Zeepkruid, hoe is 't mogelijk.” Ja, man, je kunt hier wel zien, dat er geen natuurstudieoogen in de omgeving zijn, tenminste geene stad vol. „Ja, je hebt gelijk,” was 't antwoord, want stonden die bloemen bij ons, zonder art. 461, dan zou je eens zien, hoe gauw ze uitgerukt waren. „Ken je de geschiedenis van die varen?” O, uit „In de duinen.” ja, 't was zonde, het prachtexemplaar uit te rukken.” Bij Bergen moet ook heel wat staan. *Pinguicula*, ja het tweede bedrijf van „In de Duinen speelt er gedeeltelijk,” we treffen het toch bijzonder.” Al zoo pratende en opmerkende en uitroepende van „kijk daar eens,” vliegt de tijd om, daar is de Alkmaarder Hout al. Hoofdje binnen boord houden, mannetje; hè als we terugkomen, gaan we hier eens op excursie. Om half negen

dan waren we in Alkmaar, de bolwerken (mooier dan in Haarlem) langs, 't spoor over, rechtsaf en we bevinden ons op den „boomloozen” weg, zooals ergens terecht opgemerkt staat, naar Bergen, de weg van A, naar B, zooals in mijne aantekeningen staat. Wat is 't hier warm, hè? „We zullen maar flink aanstappen, straks zullen we wel wat anders zien.

„Dat korenveld, daar kunnen we toch wel even langs loopen. daar wil nog wel eens wat staan.”

„Goed” en jawel hoor n°. 1 Duivenkervel (*Fumaria officinalis*), wat een fijn plantje, jongen, nu heb ik de drie geslachten van de *Fumariaceën*. Kijk, de kenmerken van de *Corydalis* komen ook hier bijna alle uit, dat 's mooi. „Wat is dat, voor eene groene plant met al die bloempjes op de blaadjes?” „Dat is Wolfsmelk, man, *Euphorbia Peplus*, zoek maar op.”

En jawel, 't is zoo. Dat gaat goed. Daar staat Veld-Eereprijs, ja duidelijk, mooi zoo. Verder maar weer. O, wat eene mooie composiet. O, dat is *Vlookruid* (*Pulicaria vulgaris*), daar staat *Chrysanthemum Leucanthemum* en wat is dat, wel *Chrysanthemum Segetum*; zie je die groote gele bloemen? dat is Boeren Wormkruid (*Tanacetum vulgare*). Nu verder op. Langs een paar hagen naar Bergen. Wat is 't hier heerlijk wonen; rechtsom, vragen naar den weg, links om, daar staan we voor de bekende kerk, uit het begin der 10e eeuw. Wat kunnen de menschen elkanders goed toch vernielen. Even een beetje water gevraagd en verder. Van Bergen naar Schoorl, een prachtige weg, aan den voet der Duinen; vriendelijke, welwillende menschen, prachtig, buitengewoon gunstig weder, wie zit er nu liever in een snikheete spoorwagen? Wij niet! Nu uitgekeken. makker. Als je wat bijzonders ziet, waarschuw je maar. Jij rechts, ik links. „Daar staan *Listera's*, kom eens hier.” Die zijn laat, op 21 Juli nog in vollen bloei, wat een pracht-Orchidee hè, we zullen van die familie in de vakantie nog wel meer vinden. Zoo vond ik verleden jaar in de duinen bij Huisduinen, heerlijk ruikende *Platanthera*, ook *Epipactis*, in 't Noorden staat ook nog wel wat. Weet ge wel, dat hier bij Huisduinen *Dopheide*, *Struikheide*, *Parnaskruid* en *Wintergroen* bloeit? Maar we zijn tusschen Bergen en Schoorl. „Lust je ook wilde aardbeien?” „Hè, dat had je nu wel eerder kunnen zeggen.” „Er staan er nog genoeg.” „Jongen dat smaakt!” Wat is dat voor een fijn plantje. „Stellig een *Cariophyllee*.” „Laat eens zien!” Man, dat is *Gaffelsteng*, zeldzaam, wat zijn we gelukkig en jawel hoor, 't is zoo. *Gypsophila muralis*.” Of we blij waren, hier heen te zijn gegaan?

„Kijk hier eens, wat een pracht-bloem.”

„Wel, wel, dat is *Kamperfoelie*, 't staat in den tuin van een' buurman van tante, *Lonicera Periclymenum*, is 't niet? Ja, ik geloof 't wel” „Als tante dat eens zag, ik breng ze evenwel al in bewondering voor hetgeen de natuur aanbiedt. Zoo bracht ik een kennis, met wien ik op excursie was, in bewondering over het bloeien van *Vergeet-mij nietjes* „in 't wild.” Hij mocht er een paar plukken, scheurde ongelukkig, misschien wel gelukkig, zijne pantalon en bracht op zijne beurt weer zijne familie in bewondering. Hij heeft nu een eenigszins ander inzicht en denkt bij bloemen niet meer enkel aan paarden-Mei- en schapen- of suikerbloemen (klaver). Maar nu weer naar Bergen!

Even verder weer pracht-compositen: *Fijnstraal* (*Erigeron canadensis*). *Anthemis cotula*, *Matricaria Chamomilla*, *Heidensch Wormkruid* (*Solidago virgaurea*), *Boksbaard*

(*Tragopogon pratense*), verder wilde schorseneer (*Scorzonera hispanica*), natuurlijk *Taraxacum*, *Bellis* en *Achillea millefolium*. Niet minder dan door *Lonicera* en *Gypsophyla*, werden we verrast door een prachtige varen. De sporen in flankrijen van twee. Na determinatie kwamen^{we} tot de Mannetjesvaren (*Polystichum Filix mas*) ook de boomvaren (*Polypodium vulgare*), zagen we in groote getale.

Een tweetal prachtige Dipsaceeën te weten, *Scabiosa columbaria* en *Knautia arvensis*, bracht ons van de planten-over in de vlinderwereld. Ontelbare witjes, oogjes en blauwtjes vlogen heen en weer; vooral de bovenvermelde *Knautia* en *Scabiosa* werden druk bezocht. Met tegen elkaar geslagen vleugels zaten de vlinders op de bloempjes; nauwkeurige waarnemingen waren moeilijk te doen, want ze hadden 't zoo druk; ofschoon dit al reeds eene waarneming is. De onderkant van de vleugels der blauwtjes vind ik allerprachtigst. Welk eene verscheidenheid van kleur en teekening. Die oogjes, 't is een waar wonder der natuur. Rupsen zagen we niet veel, ik voor mij schijn in 't geheel geen rupsen te kunnen vinden. Ben ik met mijn kameraad aan 't rupsen zoeken, dan komt hij belast en beladen thuis en ik heb niets; nu ja toch... eenige wapendragers (*Phalera bucephala*). Ook *atalanta*-rupsen zijn voor mij onzichtbaar. Hoe 't komt? Gelukkiger of scherperziender

ben ik bij 't planten zoeken, zoo'n *Adoxa* of *Asplenium*, heb ik gauw te pakken.

Ook hommels deden zich te goed aan de bloemen. 't Is toch merkwaardig, zoo'n tamelijk log beest in zoo'n bloem te zien vallen. De bloem buigt ervan over. Dan worden de monddeelen en pooten in werking gesteld, en bestoven komt baas aard- of akkerhommel, met zijn opzichtelijken gelen ring te voorschijn.

Ondanks de ijzerdraad-versperring en 't welbekende opschrift met art. 461, konden we toch niet nalaten even de duinen in te gaan, ook hier *Lonicera*, *Senecio*, Braam, vlinders, maar spoedig was 't rechts omkeert; maar goed ook, anders waren we bepaald te laat voor de boot gekomen.

We zagen nog mooie *Spiraea*, *Viola tricolor* var. *vulgaris*. *Jasione montana* in grooten getale en veel meer. Het slot was, dat we bij gunstig weer vast besloten waren over 6 weken de reis in tegengestelde richting te herhalen. Wie doet ook zoo'n reisje? Te Schoorlдам aan het „Groote Kanaal” stapten we op de boot, welke ons na een heerlijk dekreisje van een paar uur in Den Helder aan wal zette.

Ook in de vakantie hopen we dergelijke reisjes, te ondernemen.

G. PH. SELMAN,

leerling der R. K. S. v. O. te Haarlem.

EEN VACANTIE-MIDDAG.

Vlak achter ons huis in Apeldoorn, lag een onbebouwde zandvlakte, gedeeltelijk met gras en heide begroeid.

Het was een mooie Woensdagmiddag, pa en moe zouden uit rijden gaan met kennissen. Ik moest bij de meid thuis blijven en een beetje op de andere kinderen helpen passen. Eerst moest ik even een boodschap doen, 't was geen vijf minuten ver; ik kwam langs een bouwland, dat omheind was met kippen-gaas en prikkeldraad; tusschen de haver bloeiden de paarse-endestengel omvattende doovenetel. Buiten het hek stond één verwilderde plant van *Caleopsis*.

Het zoemde er van de hommels.

Tegen het kippen-gaas klonnen verscheidene windplanten op, met hun helderwitte kelken heelemaal open. Op

den rand van een van die diepe kelken zat een zandoogje met zijn lange tong honig te slurpen; toen het weg was kwam er een klein moshommeltje, die kroop er geheel in, om beter bij den honig te kunnen komen; toen hij er

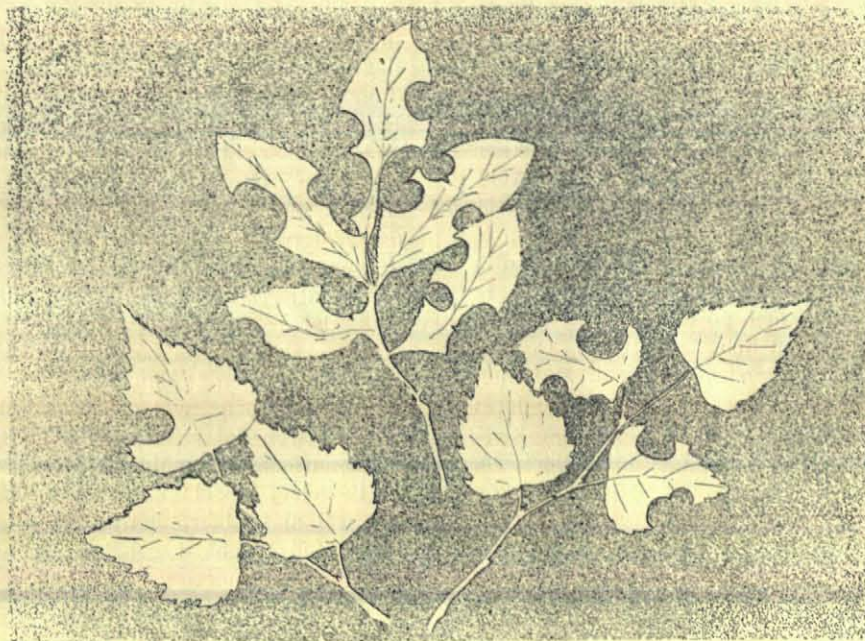
uit kwam, vloog hij met stuifmeel bestoven naar een andere bloem.

Een klein eindje verder stond een egel-boterbloem — in het barre zand — die toch in het moeras thuis behoort.

Nadat we een poosje hadden gespeeld, liep ik met mijn vlindernet een beetje op het zand heen en weer, toen ik een bijengeluid hoorde en een bij in een gat zag gaan, dat zoo groot was als een dubbeltje. Het was de opening van een gang, die in de helling van een heuveltje gegraven was.

Een oogenblikje later kwam het diertje er achterste-voor weer uit en bracht zand uit den gang mee; dat schoof het met zijn achterlijf voort en duwde het met de achterpooten op zij. Dit achteruitloopen

ging langzaam met schokjes, alsof het beest roeide. Op een centimeter of vijf afstands van het gat was het zand, dat het bij zich had op; nu liep het dier op een grappig drafje, net een wagentje dat van een helling terug rolt,

Bladen van roos en berk, aangevreten door de Behangersbij.